

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت معارف
معینیت سوادآموزی

رهنمود تطبیقی برنامه‌های بدیل سوادآموزی در حالات اضطرار

(غیرحضوری، تجمعات کوچک در فضای باز، آموزش فردی و خانوادگی، ارتقای ظرفیت خودی معلمان و ارزیابی و تصدیق‌دهی)

مقدمه

این رهنمود به هدف تطبیق طرح بدیل وزارت معارف برای عرضه خدمات آموزشی در حالات اضطرار و پلان عمل برنامه سوادآموزی ترتیب گردیده است و شامل راهنمایی مرحله‌وار برای آمران، مدیران، معلمان، اعضای نظارت، خانواده‌های سوادآموز و سوادآموزان می‌گردد.

در این رهنمود تلاش شده است که وظایف و مسئولیت‌های هریک از افراد دخیل در پروسه آموزش در حالات اضطرار روشن گردیده و میکانیسم‌های ارتباطات و هماهنگی موثر بین آنها نیز ایجاد گردد. بجای ایجاد رهنمودهای جداگانه که امکان دارد در آن تسلسل کاری بین افراد و بخش‌های مختلف مبهم گردد، این رهنمود به شکل یک بسته متصل به هم ترتیب گردیده است و رسماً با مسئولان برنامه در سطح ولایات شریک خواهد شد.

مسئولیت هماهنگی و تطبیق این رهنمودها به عهده ریاست‌های معارف و آمریت‌های سوادآموزی ولایات بوده و آنها از پیشرفت کار به معینیت سوادآموزی و رهبری وزارت معارف گزارش شده می‌باشند.

این رهنمود دربرگیرنده بخش‌های ذیل می‌باشد:

- تعلیمات غیرحضوری
- تدریس از طریق تجمعات کوچک در فضای باز
- خودآموزی فردی و خانوادگی
- ارتقای ظرفیت خودی معلم (دولتی و غیردولتی)

در صورت نیازمندی به وضاحت بیشتر، مسئولین می‌توانند به یکی از روش‌های ذیل ارتباط برقرار نمایند:

۱. شماره تماس: ۰۷۶۴۰۰۰۰۰۲ و یا ۰۷۶۴۰۰۰۰۰۱

۲. ایمیل: d.learning@moe.gov.af

۱. تعلیمات غیر حضوری

در ساحتی که سوادآموز به تلویزیون و انترنیت دسترسی داشته باشند، افراد نیازمند به آموزش درس‌های تلویزیونی را مطابق پلان نشراتی با شیوه‌های زیر تعقیب نمایند:

نقش آمریت

- آمریت سوادآموزی لیست تمام سوادآموزان را با تفکیک لسان تدریس و جنسیت توحید و به معینیت سوادآموزی ارسال بدارد؛
- آمار سوادآموزان را در دیتابیس‌های ولایتی ثبت می‌نماید؛
- مواد و بسته‌های آموزشی را به مدیریت‌های سوادآموزی توزیع می‌نماید؛
- به مشکلات اداری مدیریت‌های سوادآموزی رسیدگی نموده و تسهیلات لازم را فراهم می‌سازد؛
- با رسانه‌های محلی برای پخش و نشر برنامه‌های سوادآموزی هماهنگی می‌نماید؛
- برای تأمین ارتباطات و تسهیل امور میان «آمریت سوادآموزی، مدیریت‌های سوادآموزی و اعضای نظارت» از طریق تلفن و چت گروه‌ها (واتس‌آپ/تلگرام) هماهنگی می‌نماید؛
- آمریت سوادآموزی، ضمن شریک سازی این رهنما با مدیریت‌های سوادآموزی، به آنها در استفاده مؤثر آن تاکید و سفارش می‌نماید.

نقش مدیریت سوادآموزی در تعلیمات غیر حضوری

- اطلاعاتی‌های معلوماتی را با ذکر شماره تماس مدیر سوادآموزی و اعضای نظارت چاپ و تکثیر می‌نماید؛
- زمینه هماهنگی برای سروی افراد نیازمند به سواد را با شورای انکشافی قریه ایجاد می‌نماید؛
- مواد آگاهی‌دهی و تقسیم اوقات نشراتی را برای معلمان، اعضای نظارت و شورای انکشافی قریه توزیع می‌نماید؛
- ثبت نام سوادآموزان را به طور حضوری (تا حد امکان جلوگیری شود) و غیرحضوری (بیشتر از طریق تلفن و یا چت گروه‌ها) انجام می‌دهد؛
- بسته‌های آموزشی را از طریق معلمان، اعضای نظارت و شورای انکشافی قریه به سوادآموزان توزیع می‌نماید؛
- برای هماهنگی میان مدیر، اعضای نظارت و معلمان سوادآموزی، چت گروه واتس‌آپ/تلگرام را ایجاد می‌نماید؛
- برای هماهنگی میان معلمان، اعضای نظارت، سوادآموزان/ یک عضو فامیل سوادآموز چت گروه واتس‌آپ/تلگرام ایجاد می‌نماید؛
- دریافت و حل مشکلات سوادآموزان توسط اعضای نظارت و معلمان سوادآموزی از طریق تلفن، واتس‌آپ/تلگرام گروه انجام می‌شود؛
- در صورت نیاز مدیریت سوادآموزی، حمایت‌های مسلکی را از طریق تلفن، واتس‌آپ/تلگرام گروه به معلمان ارایه می‌نماید؛
- گزارش کیفی و کمی سوادآموزان غیرحضوری را به صورت ماهوار و ربعوار با آمریت سوادآموزی شریک می‌نماید؛
- این رهنما را در اختیار معلمان سوادآموزی قرار می‌دهد.

نقش معلم در آموزش تعلیمات غیر حضوری

- از طریق نصب اطلاعیه‌های معلوماتی، به مردم محل آگاهی‌دهی می‌نماید؛
- هر معلم باید حد اقل ده تن افراد نیاز مند به سواد را در همکاری با شورای انکشافی قریه شناسایی و ثبت می‌نماید؛
- در صورت امکان یک گروه واتس‌اپ/ تلگرام بین سوادآموزان/ یک عضو خانواده سوادآموز ایجاد می‌نماید؛
- زمان نشر درس‌ها را برای سوادآموزان و خانواده‌ها شریک می‌نماید؛
- لیست سوادآموزان را با مدیریت سوادآموزی شریک می‌نماید؛
- زمینه انتقال مواد درسی را برای سوادآموزان مساعد می‌نماید؛
- روابط با شورای انکشافی قریه و اعضای خانواده سوادآموزان را برقرار می‌نماید؛
- ارزیابی سوادآموزان را از طریق تلفن و گروه واتس‌اپ/تلگرام انجام می‌دهد؛
- گزارش پیشرفت فعالیت‌ها را با مدیریت سوادآموزی شریک می‌نماید؛
- معلم مواد مرتبط این رهنما را با سوادآموز و اعضای خانواده سوادآموزان شریک می‌سازد.

نقش اعضای نظارت

- با معلمان و شورای انکشافی قریه در قسمت نصب اطلاعیه‌ها و آگاهی‌دهی به طور انفرادی همکاری می‌نماید؛
- در مورد پیشرفت یادگیری از طریق تماس تلفنی یا گروه‌های واتس‌اپ/تلگرام با معلم و سوادآموزان اطمینان حاصل می‌نماید؛
- با معلم در سروی سوادآموزان، فراهم نمودن تسهیلات و توزیع بسته آموزشی همکاری می‌نماید؛
- گزارش پیشرفت یادگیری سوادآموزان را با مدیریت سوادآموزی شریک می‌نماید؛
- مشکلات آموزشی سوادآموزان و معلمان را شناسایی و دریافت نموده و برای حل آن اقدام می‌نماید؛
- اعضای نظارت این رهنما را با معلمان و اعضای شورای انکشافی قریه شریک ساخته و در مورد مواد آن با آنها بحث می‌نمایند.

نقش خانواده در یادگیری سوادآموزان غیر حضوری

- در اختیار قراردادن شماره تلفن، واتس‌اپ/تلگرام سوادآموز و یا یکی از اعضای خانواده به مدیریت سوادآموزی به منظور شریک نمودن مشکلات درسی سوادآموز؛
- در قسمت دریافت مواد آموزشی با هماهنگی معلم سوادآموز را کمک نماید؛
- زمینه تماشای درس را برای سوادآموز فراهم نماید؛
- در انجام تمرینات روزانه با سوادآموز تا حد توان کمک و معاونت نماید؛
- سوادآموزان را به طور مرتب بخاطر پیشرفت درس‌های‌شان تشویق نمایند؛
- زمینه همکاری معلم را بخاطر یادگیری بهتر از طریق تماس تلفنی و یا گروه‌های واتس‌اپ/ تلگرام برای سوادآموز مساعد نماید؛

۳. خودآموزی فردی و خانوادگی

۱. خودآموزی سوادآموز

- در محلاتی که مردم به تلویزیون و اینترنت دسترسی نداشته باشند و یا با محدودیت روبرو باشند، استراتژی بدیل برنامه سوادآموزی «آموزش خودی و سوادآموزی خانوادگی» است. برای این کار اقدامات زیر صورت می‌گیرد:
۱. مدیریت و آمریت سوادآموزی ولایات و مسئولین موسسات و ادارات دولتی همکار، بسته‌های آموزشی (شامل کتاب، سی‌دی و فلش دیسک‌ها) را پس از ثبت نام سوادآموزان در اختیار آنها قرار می‌دهند؛
 ۲. سوادآموزان به کمک افراد باسواد خانواده درس‌ها را با استفاده از مواد آموزشی به پیش می‌برند؛
 ۳. در صورتی که سوادآموزان نیاز به رهنمایی و حمایت داشته باشند، می‌توانند با شماره‌های تماس یکتا از معلمان، مدیران و یا اعضای نظارت، تماس گرفته و حل مشکل نمایند؛
 ۴. پس از ختم مرحله آموزش خودی و خانوادگی، سوادآموز به مدیریت سوادآموزی و یا دفاتر موسسات همکار و ادارات دولتی مراجعه نموده و مرحله ارزیابی را سپری کرده و تصدیقنامه فراغت اخذ می‌نماید.

۴. ارتقای ظرفیت خودی معلم (دولتی و غیردولتی)

برای استفاده مؤثر از رخصتی، معلمان سوادآموزی رسمی، موسسات همکار و ادارات دولتی موظف اند که بسته‌های مواد آموزش مسلکی را بدست آورده، مرور و مطالعه نمایند. معلمان یک فلش دیسک، سی‌دی، رهنمای مشاهده و تدریس، رهنمای معلم، وبسایت‌ها، تلویزیون و سایر مواد مرتبط را که حاوی مواد آموزشی مسلکی می‌باشد و از طرف معینیت سوادآموزی و یا مسئولین مؤسسه‌های همکار در اختیار شان قرار داده می‌شوند، به طور فردی مرور و تمرین نمایند. برای حصول اطمینان از تطبیق موفقانه ارتقای ظرفیت فردی، مدیریت‌ها و آمریت‌های سوادآموزی و مسئولین برنامه سوادآموزی مؤسسه‌ها و ادارات دولتی همکار، مشخصات کامل معلمان را ثبت نموده و از پروسه آموزش آنها را از طریق تلفن و یا چت گروه‌های واتس‌آپ / تلگرام نظارت می‌نمایند.

